

**Питання для підсумкового контролю знань
з навчальної дисципліни «Міжнародне екологічне право»**

1. Етапи становлення та розвитку міжнародно-правової охорони довкілля.
2. Стокгольмська конференція 1972 р. та Конференція Ріо-де-Жанейро 1992 р.: мета проведення, прийняті документи та їх основні положення.
3. Всесвітній саміт ООН зі сталого розвитку 2002 р. та Конференція ООН зі сталого розвитку 2012 р: мета проведення, прийняті документи та їх основні положення.
4. Саміт Тисячоліття 2000 р. та Саміт ООН зі сталого розвитку 2015 р: мета проведення, прийняті документи та загальна характеристика Цілей розвитку тисячоліття та Цілей сталого розвитку.
5. Концепція сталого розвитку та її значення для міжнародно-правової охорони довкілля.
6. Загальні та спеціальні принципи міжнародно-правової охорони довкілля.
7. Об'єкти міжнародно-правової охорони довкілля: особливості та класифікація.
8. Основні органи та організації в системі ООН як суб'єкти міжнародно-правової охорони довкілля.
9. Спеціалізовані установи ООН, діяльність яких пов'язана з міжнародно-правовою охороною довкілля.
10. Неурядові організації у сфері міжнародно-правової охорони довкілля.
11. Міжнародне співробітництво України з питань правової охорони довкілля: основні напрямки та подальші перспективи.
12. Становлення та розвиток правової охорони довкілля в ЄС.
13. Правова охорона довкілля в установчих договорах ЄС.
14. Загальні та спеціальні принципи правової охорони довкілля в ЄС.
15. Поняття та класифікація джерел правової охорони довкілля в ЄС.
16. Рішення Суду ЄС у системі джерел правової охорони довкілля.
17. Міжнародні договори як джерела правової охорони довкілля в ЄС.
18. Екологічна політика ЄС. Програми дій ЄС з охорони довкілля.
19. Європейський зелений курс: основні положення та структурні елементи.
20. Система та компетенції органів ЄС у сфері правової охорони довкілля.
21. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 2014 р.: довкіллева складова.
22. Перша Світова конференція зі зміни клімату 1979 р.: роль у формуванні міжнародно-правового регулювання у сфері зміни клімату.
23. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату 1992 р.: загальна характеристика та основні положення.
24. Кіотський протокол до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату

1997 р.: загальна характеристика та роль у формуванні міжнародно-правового регулювання у сфері зміни клімату.

25. Паризька угода 2015 р.: мета й основні положення.

26. Кліматична політика ЄС: загальна характеристика й основні цілі.

27. Пакет законодавчих ініціатив ЄС «Fit for 55»: загальна характеристика та структурні елементи.

28. Європейський кліматичний закон 2021 р.: мета й основні положення.

29. Міжнародно-правовий статус кліматичних біженців.

30. Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великі відстані 1979 р. та Протоколи до неї: загальна характеристика та зміст.

31. Міжнародно-правова охорона озонowego шару: Віденська конвенція про охорону озонowego шару 1985 р. та Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоневий шар, 1987 р. і поправки до нього.

32. Політика ЄС у сфері охорони атмосферного повітря.

33. Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 року про якість атмосферного повітря та чисте повітря для Європи.

34. Директива Європейського Парламенту і Ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (інтегрований підхід до запобігання забрудненню та його контролю).

35. Конвенція про охорону біологічного різноманіття 1992 р.: загальна характеристика, цілі й основні положення.

36. Особливості протоколів до Конвенції про охорону біологічного різноманіття 1992 р.

37. Значення та сутність Всеєвропейської стратегії збереження біологічного ландшафтного різноманіття 1995 р.

38. Правова характеристика міжнародних конвенцій та угод у сфері охорони окремих видів дикої флори та фауни.

39. Міжнародно-правове регулювання охорони середовищ існування дикої флори та фауни.

40. Особливості міжнародно-правової охорони водно-болотних угідь.

41. Міжнародно-правове регулювання охорони всесвітньої культурної та природної спадщини.

42. Міжнародно-правова охорона та регулювання сталого розвитку Карпатського регіону.

43. Стратегія ЄС щодо біорізноманіття до 2030 р. та План дій: основні положення та зобов'язання.

44. Оселищна та Пташина директиви: їх правова характеристика.

45. Natura 2000 та Смарагдова мережа: поняття та правове забезпечення.

46. Правове регулювання торгівлі видами дикої флори та фауни в ЄС.

47. Правове регулювання утримання диких тварин у зоопарках в ЄС.

48. Правове регулювання попередження та управління інвазійними чужорідними видами в ЄС.

49. Правове регулювання поводження з ГМО та обмеження їх впливу на біорізноманіття в ЄС.

50. Міжнародно-правові акти загального характеру з охорони морського середовища: Женевські конвенції 1958 р., Конвенція ООН з морського права 1982 р.

51. Міжнародно-правові акти спеціального характеру з охорони морського середовища: Конвенція про запобігання забрудненню моря скидами відходів та іншими матеріалами 1972 р., Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден 1973 р.

52. Особливості регіональної міжнародно-правової охорони морського середовища.

53. Міжнародно-правова відповідальність за забруднення морського середовища нафтою: загальна характеристика та аналіз основних конвенцій.

54. Міжнародно-правова охорона внутрішніх вод: загальна характеристика та аналіз основних актів.

55. Міжнародно-правова охорона основних прісноводних об'єктів і транскордонних водоносних горизонтів: Конвенція із захисту Рейну 1999 р., Конвенція про охорону ріки Дунай 1994 р. та ін.

56. Правова охорона морського середовища в ЄС. Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (Рамкова директива про морську стратегію).

57. Законодавство ЄС про безпеку на морі та юридичну відповідальність за правопорушення у цій сфері.

58. Правова охорона водних ресурсів в ЄС. Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок заходів Співтовариства в галузі водної політики (Водна рамкова директива).

59. Законодавство ЄС у сфері якості води та протидії її забрудненню.

60. Правова характеристика ключових міжнародних договорів у сфері ядерної та радіаційної безпеки: Віденська конвенція про цивільну відповідальність за ядерну шкоду 1963 р., Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок 1979 р., Конвенція про ядерну безпеку 1994 р.

61. Функціональне призначення та діяльність Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) та Європейського співтовариства з атомної енергії (ЄВРАТОМ).

62. Правова характеристика міжнародних договорів, які регулюють питання розміщення, випробування та нерозповсюдження ядерної зброї.

63. Особливості правового регулювання ядерної та радіаційної безпеки в ЄС.

64. Правове регулювання поводження з радіоактивними відходами на міжнародному рівні та в ЄС.

65. Міжнародно-правове регулювання транскордонного перевезення небезпечних відходів.

66. Правове регулювання управління відходами в ЄС. Директива Європейського Парламенту і Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та про скасування деяких директив.

67. Особливості правового регулювання управління окремими категоріями відходів в ЄС.

68. Міжнародно-правове регулювання енергетичної сфери: загальні положення та особливості.

69. Концепція екологічно орієнтованої енергетики: поняття та сутність.

70. Правове забезпечення енергетичної безпеки: міжнародний і європейський аспекти.
71. Енергетична політика ЄС: стратегічні документи та головні цілі.
72. Енергетичний союз ЄС: мета створення та основні завдання.
73. План REPowerEU: зміст, напрямки та правове забезпечення.
74. Законодавство ЄС у сфері енергоефективності: загальна характеристика.
75. Політико-правові засади розвитку відновлювальної енергетики в ЄС.
76. Становлення та розвиток міжнародно-правового забезпечення екологічних прав людини.
77. Міжнародно-правова характеристика права людини на безпечне (сприятливе, чисте, здорове) довкілля.
78. Право вільного доступу до інформації про стан довкілля, якість харчових продуктів та предметів побуту. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, 1998 р.
79. Міжнародно-правові засоби та механізми захисту екологічних прав людини.
80. Практика захисту екологічних прав у Європейському суді з прав людини.
81. Загальні положення та особливості міжнародно-правової відповідальності за екологічні правопорушення.
82. Директива 2004/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди від 21 квітня 2004 року.
83. Міжнародно-правова охорона довкілля в умовах збройних конфліктів.
84. Правовий склад екоциду як міжнародного злочину.